

25.4.2022

VALTUUSTOALOITE ÄÄNESTYSPAIKKOJEN JA – AKTIIVISUUDEN LISÄÄMISESTÄ

Hyvät valtuutetut kuntapäättäjät. Demokratiaan osallistumiseen kannustamiseen on monia keinoja ja toimijoiden on tehtävä sen eteen töitä. Tarvitsemme demokratiakasvatusta kouluihin, puolueiden aktiivisuutta kampanjoinnissa kuin myös äänestämisen helppouden varmistamista.

DEMOKRATIAA JA OSALLISUUTTA ON KEHITETTÄVÄ JATKUVASTI

Demokratia vaatii jatkuvasti puolustamista, se pysyy elossa vain, mikäli mahdollisimman moni osallistuu demokraattisiin prosesseihin. Näistä prosesseista näkyvin on vaaleissa äänestäminen. Valtakunnallisesti vuosien 2021 ja 2022 kunta- ja aluevaalien äänestysprosentit olivat 55,1% ja 47,5%. Meillä Rautjärvellä vastaavat luvut olivat 57,8% ja 55,5%. Vaikka eduskuntavaalien äänestysaktiivisuus on ollut korkeampi, on tärkeä huomata, että äänestäminen ei ole enää samalla tavalla itsestään selvää kuin aiemmin.

Parlamentaarinen vaalityöryhmä julkaisi helmikuussa 2022 kaikkien puolueiden yhteisen julistuksen, jossa se vetoaa puolijulkisten tilojen haltijoihin, jotta useimmat kauppaliikkeet, julkisen liikenteen toimijat ja muut vastaavat toimijat osoittaisivat demokratiamyönteisyytensä sallimalla puolueiden ja ehdokkaiden kampanjoinnin tasavertaisesti asemilla, kauppakeskusten käytävillä, kauppojen auloissa ja muissa kaupan yhteydessä olevissa sisä- ja ulkotiloissa sekä muissa tiloissa, joissa ihmisiä liikkuu. Kun äänestäjät joka tapauksessa asioivat erilaisissa puolijulkisissa tiloissa, heillä olisi samalla mahdollisuus ottaa mukaansa esitteitä ja jututtaa ehokkaita. Huomionarvoista on, että lähes kaikki äänestäjät – myös erityisryhmät – käyvät kauppakeskuksissa. Ehdokkaiden näkyminen osana normaalia elämänmenoa on demokratiaa edistävä myönteinen ele, joka tuskin olisi haitaksi kaupallekaan. Jos äänestysaktiivisyys laskee, tulisi harkita myös lainsäädännöllisiä toimenpiteitä kampanjoinnin mahdollistamiseksi.

Meillä kunnissa päätetään äänestyspaikkojen määrästä ja sijainnista. Äänestämisen helppous on yksi äänestysaktiivisuutta nostava tekijä. Tarvitsemme aiempaa useampia äänestyspaikkoja ja sellaisiin sijainteihin, joissa ihmiset luontevasti asioivat, kuten kauppakeskuksiin, kirjastoihin jne. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää ryhmiin, jotka muuten äänestävät harvemmin. Kotiäänestämisen mahdollisuudesta tulisi myös informoida riittävän ajoissa ja näkyvämmiin sekä äänestyspaikkojen opasteiden riittävään näkyvyyteen kiinnittää erityistä huomiota.

Me valtuustoaloitteen allekirjoittajat esitämme, että eduskuntavaalien 2023 äänestyspaikat ennakoäänestyksessä ja vaalipäivänä valmistellaan keskusvaalilautakunnassa niin, että äänestämisen helppous korostuu. Esitämme, että keskustelu ja päätöksenteko äänestyspaikoista käydään jo kevään 2022 aikana hyvissä ajoin. Samalla esitämme, että valtuusto yhtyy parlamentaarisen vaalityöryhmän vetoomukseen puolijulkisten tilojen haltijoille demokraattisen osallistumisen laajemmaksi mahdollistamiseksi.

Rautjärvellä 25.4.2022

Sosiaalidemokraattien valtuustoryhmä